

Toxicovigilantie bij chemische producten en biociden

Aurélie Dussart

Expert REACH, Afdeling Productbeleid en
Chemische Stoffen,
DG Leefmilieu

The background features abstract, overlapping green geometric shapes in various shades, primarily on the left and right sides, framing a central white area. The shapes include triangles and polygons, some with thin white outlines.

Rol van het Antigifcentrum en wettelijke verplichtingen

Rol van het Antigifcentrum

- ▶ Het Antigifcentrum beschikt over een repertorium van de samenstelling van gevaarlijke mengsels die op de Belgische markt werden gebracht (7320 nieuwe meldingen in 2018).
- ▶ Doel: preventie en urgent ingrijpen bij een ongeval.
- ▶ Melding door de verantwoordelijke aan het Antigifcentrum ten laatste 48 uren voor een gevaarlijk mengsel voor op de markt wordt gebracht.
- ▶ Urgentienummer is 7 dagen op 7 en 24 uur op 24 bereikbaar.
- ▶ 59 313 oproepen in 2018.

Urgentienummer: 070 245 245

Wie is verantwoordelijk voor de melding aan het Antigifcentrum?

- ▶ **Importers and downstream users** placing mixtures on the market have to submit relevant information to the BE Poison centre allowing them to formulate emergency health response (art. 45 of CP).
- ▶ Rebranders worden beschouwd als downstream users (DU) door de Belgische overheidsinstellingen.
- ▶ Rebranders moeten de verplichtingen van art. 45 vervullen en zijn wettelijk verantwoordelijk voor hun meldingen in België:
  - ▶ In die zin is BE niet akkoord met de interpretatie van een DU van de Commissie in haar document CA_22_2019.
  - ▶ BE heeft verzocht om een inleidende nota die dat standpunt toelicht in de technische gids 'Guidance on Annex VIII to CLP'.

Hoe melden in België?

- ▶ Door gebruik te maken van het Excelbestand dat beschikbaar is op de website van het Antigifcentrum:
<https://www.antigifcentrum.be/bedrijven/hoe-aangeven>
- ▶ Vanaf 1 januari 2021 kan het ook via het formaat beschikbaar op de website van het ECHA
- ▶ In de twee gevallen moet de verklaring rechtstreeks naar het Belgisch Antigifcentrum worden gestuurd
- ▶ Per aanmelding bij het Belgisch Antigifcentrum moet een vergoeding worden betaald

PCN-portaal van ECHA

(poison centre notification)

- ▶ **BELANGRIJK:** Aanmeldingen die bedrijven zouden doen via het ECHA-portaal kunnen tot het tweede kwartaal van 2020 NIET ingelezen en verwerkt worden door het Belgisch Antigifcentrum. Belangrijke informatie zal dan ook NIET terecht komen in de databank van het Belgisch Antigifcentrum via het ECHA-portaal.
- ▶ **ADVIES:** Gelieve dan ook tot nader order aanmeldingen bij het Antigifcentrum voor België en Luxemburg te doen via het huidige systeem (werkblad en de e-mail).

PCN-portaal van ECHA - eDelivery

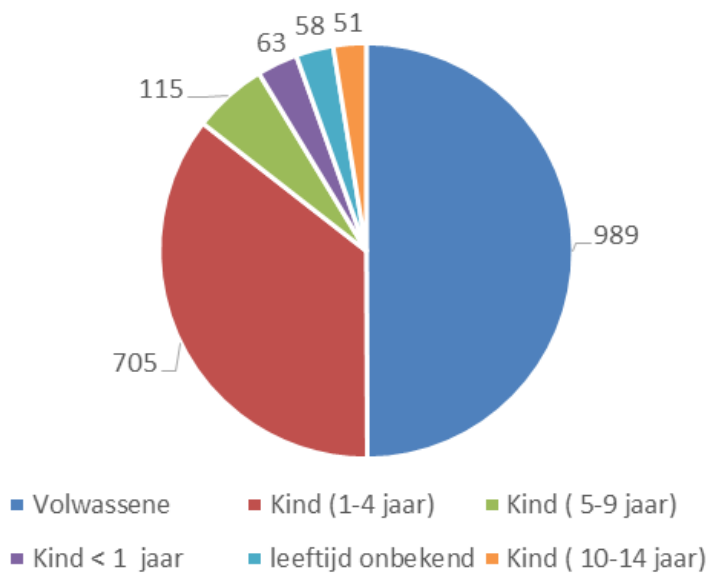
- ▶ BE voorziet in de toekomst de mogelijkheid om uitsluitend aan te melden via het eDelivery-systeem van ECHA
- ▶ Het Belgisch Antigifcentrum zal haar eigen databank behouden zonder link met de databank van ECHA

Toxicovigilantie biociden 2018

- ▶ In 2018 ontving het Antigifcentrum 3.106 oproepen voor biociden
- ▶ 173 oproepen rond ‘Borderline biocides’
- ▶ 2.707 klassieke oproepen met reële blootstellingen
- ▶ 266 informatieve vragen
- ▶ Bijna 90% van de blootstellingen aan biociden zijn accidenteel. Hieronder vindt men de kleine en beperkte contacten van jonge kinderen en dieren aan biociden, zoals vb. mierenlokdozen.

Verdeling slachtoffers in leeftijdsgroepen

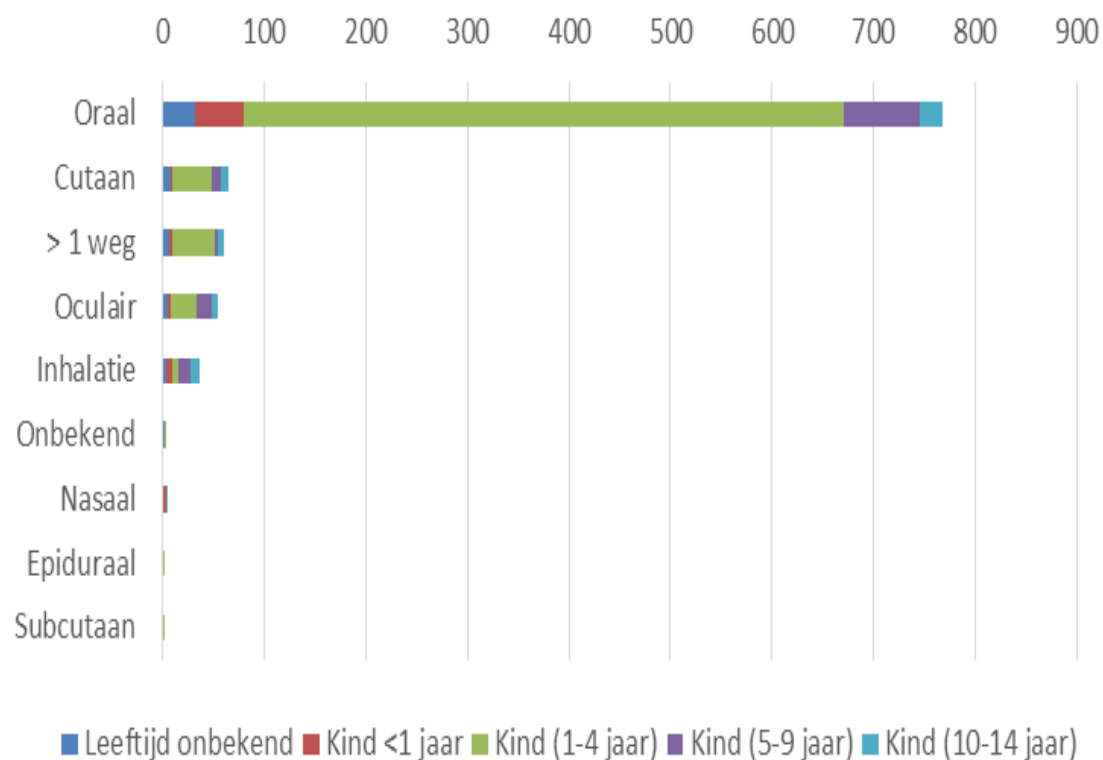

Blootstellingswijze - 2018

Blootstellingswijze bij volwassenen

Blootstellingsweg	#	%
Inhalatie	308	31,2%
Oraal	293	29,6%
Cutaan	153	15,5%
Oculair	143	14,5%
> 1 weg	83	8,4%
Andere	3	0,3%
Beet-, steek-, krabwonde	2	0,2%
Onbekend	2	0,2%
Rectaal	1	0,1%
Subcutaan	1	0,1%

Blootstellingswijze bij kinderen

Types biociden verantwoordelijk voor symptomen bij de oproep bij kinderen	
Repellents and attractants (as biocide)	20,65%
Swimming pool/sauna: chlorine disinfectant (biocide)	18,84%
Human hygiene (biocide)	17,75%
Insecticides, acaricides and products to control other arthropods, excluding products when used as pesticides	17,03%
Disinfectants and algaecides not intended for direct application to humans or animals (biocide)	11,59%
Rodenticides as biocide	3,62%
Food and feed area (biocide)	3,26%
Foreign biocides	3,26%
Construction material preservatives (biocide)	2,54%
Wood preservatives (biocide)	1,09%
Veterinary hygiene (biocide)	0,36%

Distributie van biociden per type voor alle slachtoffers

Type	Name	Nbr of different agents	% of different agents
PT 14	Rodenticides as biocide	780	28,69%
PT 18	Insecticides, acaricides and products to control other arthropods, excluding products when used as pesticides	738	27,14%
PT 2	Disinfectants and algaecides not intended for direct application to humans or animals (biocide)	469	17,25%
PT 1	Human hygiene (biocide)	323	11,88%
PT 19	Repellents and attractants (as biocide)	254	9,34%
PT 4	Food and feed area (biocide)	101	3,71%
PT 8	Wood preservatives (biocide)	71	2,61%
PT 10	Construction material preservatives (biocide)	59	2,17%
Foreign biocide	Foreign biocides	48	1,77%
PT 3	Veterinary hygiene (biocide)	10	0,37%
PT 11	Preservatives for liquid-cooling and processing systems (biocide)	9	0,33%
Biocide - not specified		8	0,29%
PT 12	Slimicides (biocide)	6	0,22%
PT 21	Antifouling products (biocide)	2	0,07%
PT 5	Drinking water disinfectants (biocide)	2	0,07%
PT 6	Preservatives for products during storage	2	0,07%
PT 13	Working or cutting fluid preservatives ¹³	2	0,07%
PT 22	Embalming and taxidermist fluids	1	0,04%
Total		2.719	100%

Distributie van actieve bestanddelen voor type 14: Rodenticiden (2018)

De rodenticiden op basis van anticoagulantia blijven de grootste groep met difenacoum als voornaamste vertegenwoordiger (31,06%). Alfa-chloralose is evenwel aan een opmars begonnen sinds de detectie in 2016.

Actief bestanddeel	#	%
Difenacoum	246	31,06%
Raticide (ongekend)	242	30,56%
Chloralose	97	12,25%
Brodifacoum	89	11,24%
Bromadiolone	38	4,80%
Difethialone	27	3,41%
Flocoumafen	18	2,27%
Raticide anticoagulantia	11	1,39%
Coumatetralyl	9	1,14%
Bromadiolone-difenacoum	7	0,88%
Phosphine	2	0,25%
Maïskolven poeder	2	0,25%
Warfarine	1	0,13%
Chlorophacinone	1	0,13%
Bromethalin	1	0,13%
Difenacoum-brodifacoum	1	0,13%
Totaal	792	100,00%

Distributie van actieve bestanddelen voor type 2: Desinfecteermiddelen en algiciden die niet rechtstreeks op mens of dier worden gebruikt.

De grote meerderheid van blootstellingen binnen dit type biocide vallen onder contacten met chloorhoudende producten (83,21%). Opvallend is het aantal oproepen rond chloorgebruik voor zwembaden, waarbij veelal de exacte naam niet gekend is of op het moment van de oproep niet gevraagd kan worden. Deze contacten zijn natuurlijk seizoensgebonden en sterk afhankelijk van het weer.

Actief bestanddeel	#	%
Chloor zwembad	166	42,24%
Sodium hypochlorite	144	36,64%
Quaternair ammonium	31	7,89%
Troclosene sodium	8	2,04%
Ethanol + isopropanol + quaternair ammonium	7	1,78%
Niet gekend	7	1,78%
Sodium dichloroisocyanurate dihydrate	5	1,27%
Chlorocresol	4	1,02%
Algicide	4	1,02%
Symclosene	4	1,02%
Polyhexamethylebiguanide + quaternair amm.	4	1,02%
Laurylamine Dipropylenediamine + quaternair amm.	3	0,76%
Quaternair ammonium. + propaan-1-ol	2	0,51%
Quaternair ammonium. + peracetic acid	1	0,25%
Quaternair ammonium. + laurylamine dipropylenediamine + 2-Phenoxyethanol	1	0,25%
Hydrogen peroxide	15	0,25%
Propanol + isopropanol	1	0,25%
Totaal	393	100,00%

Praktische aanbevelingen voor de etikettering

- ▶ Kies een naam voor het product die onmiddellijke identificatie mogelijk maakt en niet ambigu is
- ▶ Vermeld duidelijk zichtbaar het toelatings-, kennisgevings-, of registratienummer, bij voorkeur onder de naam van het product
- ▶ Vermeld de gebruikelijke naam van de chemische bestanddelen eerder dan de IUPAC-benaming
- ▶ Vestig de aandacht op de risico's bij gebruik van een biocide in combinatie met andere producten ook die zonder rechtstreekse link met een gevarenpictogram
(bv. meng een hypochloriet nooit met zuren).